УДК 346.2:334.78:346.543
DOI https://doi.org/10.32782/pdu.2022.3.41

Ю. Д. Шестакова
аспірантка кафедри господарського права і процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-4890-0027

ЩОДО СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В КОРПОРАТИВНІ ПРАВА: ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена аналітично-правовій характеристиці спільного інвестування в корпоративні права, яке виникає у разі прийняття рішення внесення інвестицій двома та більш особами у процесі створення та/або діяльності будь-якої організаційної форми юридичної особи. Провідними ознаками спільного інвестування в корпоративні права є виключно добровільне рішення про реалізацію інвестиції через придбання корпоративних прав, єдність економічно-вигідних інтересів інвесторів тощо.

Завдяки дослідженню суб'єктно-об'єктних чинників доведено господарсько-правове забезпечення спільного інвестування в корпоративні права. Встановлено, що спільне інвестування в корпоративні права характеризується не тільки виникненням корпоративних прав, а й іншими ознаками, як то об'єктами, суб'єктами, метою тощо.

Саме через спільне інвестування в корпоративні права досягається високий рівень інвестицій в національну економіку, що дозволяє поєднати інтереси інвесторів у капіталовкладеннях та організаційну форму опосередкування таких капіталовкладень.

Зроблений висновок, що спільне інвестування в корпоративні права представляє собою вид господарювання, за яким два або більше інвесторів на засадах рівності і добровільності приймають рішення щодо практичної реалізації інвестицій шляхом придбання та/або виникнення корпоративних прав.

Зазначена діяльність різниться в залежності від об'єкту інвестування – майнового та/або немайнового характеру; суб'єкта – інвестування в статутні капітали акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, інвестиційних фондів, господарських об'єднань; кількості інвесторів – двох або багаточисельна.

Ключові слова: *спільне інвестування, корпоративні права, юридична особа, акумуляція капіталу, інвестиційні фонди, інститути спільного інвестування.*

Спільне інвестування в корпоративні права є різновидом інвестиційної діяльності та привабливою формою господарювання, яке сприяє акумуляції капіталу та диверсифікації підприємницьких ризиків. Взагалі формування та розвиток механізму акумуляції капіталу є передумовою побудови стійкої та здатної до оперативного реагування економічної системи. Спільне інвестування в корпоративні права є однією з перспективніших форм здійснення інвестицій в національну економіку позаяк дозволяє поєднати інтереси інвесторів у капіталовкладеннях та організаційну форму опосередкування таких капіталовкладень.

Проблемам визначення та обґрунтування наявності спільного інвестування в корпоративні права приділяли увагу різноманітні фахівці, як юристи так й економісти, зокрема: В. М. Бутузов, Ю. М. Жорнокуй, Н. Б. Пацурія, В. В. Резнікова, Д. В. Чернадчук та інші. Але не вирішеним залишилося питання щодо комплексного господарсько-правового забезпечення спільного інвестування в корпоративні права через вдосконалення нормативно-правового регулювання, суб'єктно-об'єктну характеристику, визначення економіко-правової мети тощо.

Метою статті є надання аналітично-змістовної характеристики господарсько-правового забезпечення спільного інвестування в корпоративні права.

Виклад основного матеріалу. Ключовим аспектом спільного інвестування є наявність декількох зацікавлених осіб – інвесторів та відпрацьований процес

© Шестакова Ю. Д., 2022

інвестування. Зокрема, на думку М. Денисенко категорія «інвестування» збагачує капіталовкладення сукупністю економічних відносин, які виникають у ринкових умовах на всіх стадіях процесу відтворення основного капіталу між суб'єктами ринку (органами державного управління, підприємцями, фінансовими інституціями та населенням) і характеризують потоки інвестиційних ресурсів впродовж повного циклу їх кругообігу. Капіталовкладення – це витрати на створення нових, розширення, реконструкцію та технічне переоснащення діючих основних фондів виробничого і невиробничого призначення [1, с. 28]. Капіталовкладення при інвестиційній спільній діяльності представляють собою різноманітні інвестиції, як то: грошові кошти (особисті та/або запозичені); майно та майнові права. Капіталовкладення є спільною метою при спільному корпоративному інвестуванні. Не випадково, у Регламенті ЄС зазначається, що «особи, які діють спільно» характеризує фізичних або юридичних осіб, що співпрацюють з оферентом або адресатом оферти на засадах згоди, прямо вираженої або мовчазної, усної чи письмової, направленої на отримання права контролю над адресатом оферти або на порушення успішного результату пропозиції» [2]. Тобто, інвестори – це зацікавлені особи як щодо діяльності так й щодо отримання прибутку.

Історично спільне інвестування виділяється із появою, формуванням та вдосконаленням інвестиційного законодавства та інвестиційних правовідносин, адже законодавче становлення механізму регулювання інвестиційних відносин (1991—1993) розпочалося із переходом від державної моделі інвестування до ринкових засад здійснення такої діяльності, за якої встановлювалися прозоріші та відкриті механізми інвестиційної діяльності із залучення ширшого кола суб'єктів, зокрема інвесторів [3, с. 9]. Тобто, цей етап тісно пов'язаний із зміною політично-економічних процесів та появою нових форм господарювання, а саме – інвестиційною діяльністю та її відповідним правовим забезпеченням. Закон України «Про інвестиційну діяльність» під інвестиційною діяльність розуміє діяльність щодо реалізації інвестицій, а під останніми будь-які майнові та інтелектуальні цінності, які є об'єктом підприємницької діяльності. Тобто, інвестування можливо розглядати як різновид господарської діяльності за специфічною об'єктною складовою.

У літературі точаться дискусії щодо визначення поняття та ознак спільного інвестування в корпоративні права, але загалом воно визнається видом спільної господарської діяльності та сприймаються із останньою як частина та ціле, рід та вид. Наприклад, на думку В. Рєзнікової та Н. Пацурія «основними загально-понятійними ознаками спільної діяльності відтак є: наявність спільних для всіх учасників такої діяльності мети та мотивації; поділ єдиного процесу діяльності на функціонально пов'язані між собою складові (окремі операції) та розподіл їх між учасниками; об'єднання зусиль окремих суб'єктів, їх індивідуальних діяльностей та узгоджене (скоординоване) їх здійснення; наявність управління (в т.ч. самоуправління); настання спільних кінцевих результатів; єдине просторово-часове перебування та функціонування всіх учасників спільної діяльності» [4, с. 130]. Тобто, йдеться про двох та більше осіб – інвесторів, які прийняли рішення щодо здійснення спільної діяльності в одній галузі господарювання/виробництва для досягнення спільної мети – отримання прибутку шляхом внесення інвестицій до статутного капіталу юридичної особи. Внаслідок зазначеного виникають корпоративні права, які, як вказав Верховний Суд «обумовлені наявністю в особи прав на частку в статутному капіталі. І навпаки, за відсутності в особи прав на таку частку не може йтися про корпоративні права та корпоративні правовідносини» [5, с. 130]. Представляється, що спільне інвестування в корпоративні права характеризується не тільки виникненням корпоративних прав, а й іншими ознаками, як то об'єктами, суб'єктами, метою тощо.

Надаючи змістовну характеристику спільного інвестування в корпоративні права слід визначити його тісний зв'язок із категоріями «спільна діяльність» та «спільне інвестування». Господар-

сько-правова природа спільного інвестування в корпоративні права тут є визначальною через вплив економічних інтересів на відповідні правовідносини. Не випадково, деякі вчені слушно вказують на взаємозв'язок спільної господарської діяльності та економіки, адже саме спільна діяльність як «економіко-правове явище передбачає обов'язкову наявність у самостійних господарюючих суб'єктів спільних економічних потреб (як рушійної сили, величезна роль якої полягає в спонуканні суб'єктів господарювання до об'єднання їхніх зусиль та спільних дій), спільного економічного інтересу (як користі, вигоди, яка досягається в процесі реалізації економічних відносин)» [6, с. 7], господарського ризику (як складової діяльності в умовах невизначеності через недостатню поінформованість, вплив зовнішніх чинників, за якої не гарантується отримання прибутку) та прямих господарських зв'язків (як різновиду економічних відносин між господарюючими суб'єктами, що реалізуються через укладання безпосередніх договорів без залучення посередницьких структур [7, с. 271–272]). На думку фахівців, «з позицій економіко-правової сутності спільна господарська діяльність, – форма співпраці (кооперації), що передбачає об'єднання та спільне використання матеріально-фінансових, трудових та/або інших ресурсів партнерів, функціонує як єдиний економічний організм з метою досягнення спільних цілей у різних сферах господарювання, носить демократичний характер та спрямовується на задоволення економічних інтересів її учасників.

Ознаками спільної господарської діяльності як специфічного економіко-правового явища визнаються:

а) добровільне об'єднання власності та зусиль суб'єктів господарювання;

б) спільна для всіх учасників господарська мета;

в) демократичний характер об'єднання господарюючих суб'єктів;

г) спрямованість на задоволення економічних інтересів учасників;

ґ) активний характер участі, наявність тісної і глибокої взаємодії партнерів у всіх або окремих ланках господарського циклу у формі спільного володіння, використання і розпорядження виділеними ними спеціально для цих цілей ресурсами» [8, с. 131]. Тобто, ознаками спільного інвестування в корпоративні права є виключно добровільне рішення про реалізацію інвестиції через придбання корпоративних прав, єдність економічно-вигідних інтересів інвесторів тощо.

Вчені слушно акцентують увагу на тому, що «з позицій господарсько-правової доктрини спільна господарська діяльність – діяльність двох та більше суб'єктів господарювання (як вітчизняних, так і іноземних, що може здійснюватися як у формі господарського договору, так і у формі створення самостійного господарюючого суб'єкта – юридичної особи, передбачає наявність у її учасників спільної господарської мети, для досягнення якої вони об'єднують зусилля, грошові кошти, матеріальні та нематеріальні активи, спільно діють протягом періоду часу, здійснюють координацію спільних дій, беруть участь у розподілі спільно досягнутого результату (як прибутків, так і збитків). Спільну господарську діяльність на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки можна розглядати як: а) специфічний (особливий) вид господарської діяльності; б) господарське зобов'язання, що виникає з договорів про спільну господарську діяльність. Спільна господарська діяльність може здійснюватися у двох формах (як зі створенням, так і без створення юридичної особи). В першому випадку сторони укладають звичайний господарський договір про спільну діяльність, а в другому – засновницький договір (для забезпечення здійснення спільної діяльності щодо заснування юридичної особи – господарської організації корпоративного типу)» [9, с. 132][1]. Для спільного інвестування в корпоративні права характерним є виключно виникнення та\або існування юридичної особи корпоративного типу. Зокрема, Д. В. Чернадчук дотримується думки, що найбільш придатними для залучення вільних грошових коштів, акумулювання великих капіталів і реалізації інвестиційних проектів є форми акціонерного товариства та товариства з обмеженою

[1] Резнікова В.В., Пацурія Н.Б. Спільна господарська діяльність в Україні: економіко-правовий аспект. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 12. С. 125-135.

відповідальністю. Під корпоративною формою інвестицій вони розуміють діяльність інвесторів у зв'язку із створенням юридичної особи (господарського товариства) або їх участю в діючих господарських товариствах [10, с. 111][2]. Уявляється, що будь-яка організаційно-правова форма суб'єкта господарювання є доцільною та актуальною для корпоративного інвестування.

Метою спільної діяльності теж можу бути й залучення вільних грошових коштів, й акумулювання великих капіталів і реалізація інвестиційних проектів. Провідною ознакою спільної діяльності є спрямованість на досягнення єдиної (спільної) мети, обумовлює чітку організацію її учасників, однак ця організація не завершується створенням нового суб'єкта (юридичної особи), й учасники залишаються самостійними суб'єктами. Для спільного інвестування в корпоративні права учасники є відносно самостійними та функціонують у межах однієї юридичної особи.

Важливою ознакою спільного інвестування в корпоративні права є спільне добровільне прийняття рішення щодо способу та умов реалізації інвестицій. На думку дослідників цих питань «при здійсненні корпоративного інвестування інвестори індивідуально приймають рішення про розміщення інвестицій і спільності в меті та в інтересах розміщення матеріальних і нематеріальних активів немає, кожен має свою індивідуальну мету та особисті інтереси. Індивідуальна мета інвестора полягає в тому, що, розмістивши у статутному капіталі КФ інвестицію, інвестор набуває прав, посвідчених акціями. При цьому, якщо говорити про особистий інтерес інвестора, то ним буде сам дохід, який інвестор отримає у вигляді дивідендів з акцій КФ. Проявом «спільності» при інвестуванні є «спільність» участі у статутному капіталі суб'єкта господарювання шляхом придбання акцій або паю (частки). За таких умов більшою мірою можна вести мову про однотипність вказаних відносин» [11, с. 223][3].

У літературі також висловлені думки щодо розмежування понять «корпоративне інвестування» та «спільна діяльність» за різними критеріями. Зокрема, окремі цивілісти зазначають, що «варто виділити загальні та відмінні риси корпоративного інвестування та спільної діяльності:

– при корпоративному інвестуванні діяльність інвесторів спрямована на створення й діяльність юридичної особи, тобто інвестор виступає засновником у разі прийняття ним рішення про участь у створенні корпоративного інвестиційного фонду, на відміну від корпоративного інвестування, спільна діяльність спрямована на досягнення єдиної мети, обумовлює чітку організацію її учасників, однак ця організація не завершується створенням нового суб'єкта (юридичної особи), і учасники залишаються самостійними суб'єктами;

– розмістивши у статутному капіталі юридичної особи майно або інші цінності, інвестор втрачає на нього право власності – майно інвестора стає майном реципієнта, натомість отримує корпоративні права. При здійсненні спільної діяльності учасники володіють, користуються й розпоряджаються майном, яке перебуває у їх спільній частковій власності, за згодою між собою;

– корпоративне інвестування передбачає, що зобов'язань між інвесторами один щодо одного не існує, вони вступають у правовідносини лише з КІФом. Спільна діяльність передбачає, що кожен із учасників одночасно виступає і як боржник, і як кредитор стосовно до інших учасників; – при корпоративному інвестуванні інвестори об'єднують матеріальні та інтелектуальні цінності. При здійсненні спільної діяльності об'єднання вкладів не є обов'язковим. Тобто учасникам достатньо лише домовитися про спільну діяльність. Як внесок у спільну діяльність може оцінюватись особиста трудова участь, тобто обумовлена договором сукупність практичних дій учасника, що полягає в безпосередньому виконанні трудових функцій для досягнення мети спільної діяльності»[4] [12, с. 478];

[2] Чернадчук Д. В. Інвестиційне право України: навч. пос для вищ. навч закл. Суми. Університ. книга. 2009. 260 с.

[3] Інвестиційне право: підручник. За загальною редакцією Ю. М. Жорнокуя. Харків «Право». 2015. 512 с.

[4] Цивільне право України : підручник : у 2 кн. Кн. 2. [О. В. Дзера (кер. авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової]. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К. : Юрінком Інтер, 2004. 640 с.

– «при корпоративному інвестуванні інвестори набувають корпоративних прав та отримують дивіденди, а при здійсненні спільної діяльності учасники спільно діють для досягнення спільної мети або отримання прибутку;

– при корпоративному інвестуванні інвестори несуть відповідальність тільки в межах належних їм акцій, у випадку, якщо вони не повністю їх сплатили, несуть відповідальність у межах несплаченої суми, таким чином, вони відповідають не за зобов'язаннями товариства, а перед самим товариством. При здійсненні спільної діяльності витрати і збитки відшкодовуються зі спільного майна учасників, тобто учасники спільно відповідають за зобов'язаннями. Якщо спільного майна не вистачає для покриття спільних витрат і збитків, то останні розподіляються між учасниками пропорційно до їх вкладів. Тобто, корпоративне інвестування має місце у правовідносинах між корпоративним інвестиційним фондом та інвестором, оскільки, передавши майно до статутного капіталу КІФу, інвестор втрачає право власності на таке майно, та набуває корпоративні права» [13, с. 229][5]. Представляється, що спільне корпоративне інвестування характеризується не тільки виникненням корпоративних прав у інвесторів, а й прийняття рішення щодо використання інвестицій та умов отримання прибутку. Перш ніж реалізувати інвестиції інвестор здійснює аналіз та оцінку діяльності юридичної особи на ринку, з урахуванням всіх її економічно-фінансових показників рентабельності, які знаходяться у вільному доступі. Зазначене важливе для виникнення й реалізації інвестиційних правовідносин.

Господарсько-правова природа спільного інвестування підтверджується також його суб'єктною характеристикою, адже для нього притаманним є коло суб'єктів – фонди та інститути спільного інвестування, які визнаються нетиповими суб'єктами господарського права [6][14, с. 204], створюються виключно на добровільних засадах, шляхом укладення угоди (інвестиційного договору), який визначає їх правомочності щодо спільних прав та обов'язків інвестиційного характеру. Так, відповідно до ч. 2 ст. 1 Директиви № 2009/65 фонд UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) є підприємством, єдиною метою якого є колективне інвестування капіталу, отриманого від громадськості, в цінні папери або інші фінансові активи, визначені в ст. 50 (1) цієї Директиви, що діє за принципом розподілення ризиків, а також підприємство з частками, які на вимогу власників повинні бути викуплені або погашені прямо чи опосередковано з активів цього підприємства. Цінні папери можна вважати доволі привабливим але не єдиним об'єктом спільного інвестування, яким може бути як майно так й майнові права. На думку І. П. Янковської UCITS може бути заснований у таких відмічених вище традиційних організаційно-правових формах: 1) загальний фонд (common fund), активи якого управляються управляючою компанією – контрактна форма; 2) пайовий фонд (unit trust) (концепція довірчого (трастового) права в системах загального права); 3) інвестиційна компанія – корпоративна форма [15, с. 580][7]. Доречним є акцентування уваги на тому, що певна форма інвестування є притаманною для всіх фондів, адже саме вона визначає спільні правомочності інвесторів, умови та порядок їх спільної діяльності та їх відповідальності.

Економісти вказують на те, що особливість фондів UCITS полягає в тому, що фонди UCITS можуть бути різними за своєю організаційною формою. Найбільш поширеними є фонди двох типів – common fund і SICAV. Common fund позначає звичайний інвестиційний фонд, який створюється шляхом укладення контрактів між керуючими й інвесторами, при цьому створювана структура не є окремою юридичною особою. Юридичною особою у даному випадку виступають інвестиційні компанії, які здійснюють управління фон-

[5] Сущ О.П. Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорій «спільна діяльність» та «спільне інвестування». Право і Безпека. 2010. № 4. С. 225-230.

[6] Господарське право: Підручник. Видання 3-е доповнене та перероблене / О.П. Подцерковний, В.Г. Олюха, О.О. Квасніцька та ін.; За ред. О.П. Подцерковного. Одеса: Фенікс, 2018. 616 с.

[7] Янковська І. П. Особливості правового регулювання спільного інвестування на інтегрованому ринку цінних паперів ЄС. Актуальні проблеми держави і права. 2011. С. 577–583.

дом. Інвесторам належать частки фонду. Такі структури аналогічні українським пайовим інвестиційним фондам. SICAV (від франц. «Société d'Investissement à Capital Variable») є відкритою інвестиційною компанією, володіння якої здійснюється через акції. При цій структурі сам фонд є окремою юридичною особою, організованим у формі акціонерного товариства. Капітал компанії залежить від кількості коштів, заплачених інвесторами. SICAV може бути самоврядним (тобто управлятися в рамках існуючої юридичної особи) або ж як common fund мати керуючу компанію [16, с. 201][8]. Отже, існують привабливі змішані організаційно-правові форми юридичних осіб для реалізації різноманітних інвестиційних проектів через володіння корпоративними правами.

Крім того існують міжнародні положення та стандарти спільного інвестування, які визначені у таких європейських актах як: Директива № 2014/65/ЄС від 15.05.2014 р. «Про ринки фінансових інструментів», Директива № 2009/65/ ЄС від 13.07.2009 р. «Про координацію законів, регламентів та адміністративних положень, що стосуються організації колективного інвестування в цінні папери, що обертаються» та Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2017/565 від 25.04.2016 р., який доповнює положення Директиви № 2014/65 / ЄС Європейського Парламенту та Ради в частині організаційних вимог і умов функціонування інвестиційних компаній і тлумачення термінів в рамках зазначеної Директиви.

Альтернативний інвестиційний фонд (далі – AIF), крім Директиви № 2009/65, функціонує на підставі Директиви № 2011/61/ЄС Європейського парламенту і Ради від 08.06.2011 р. «Про керуючих альтернативними інвестиційними фондами та внесення змін до Директиви № 2003/34/ ЄС, Регламентів (ЄС) № 1060/2009 і (ЄС) №1095/2010» (далі – Директива № 2011/61). Головна мета Директиви № 2011/61 – створення комплексної і безпечної інфраструктури для регулювання і пруденційного нагляду за діяльність керуючих AIF в ЄС (далі – AIFM). Зазначена Директива спрямована на: підвищення прозорості AIFM по відношенню до інвесторів, керівників та співробітників компаній, в які вони інвестують; забезпечення національних органів нагляду, на європейських ринках цінних паперів та Європейської ради з системних ризиків, інформацією та інструментами, необхідними для моніторингу і реагування на ризики для існування стабільної фінансової системи.

На сьогодняшній день в Україні будь-яка господарська діяльність здійснюється в режимі воєнної економіки, для якої спільне інвестування в корпоративні права є доволі привабливою формою господарювання. Як слушно зауважує О. П. Подцерковний «економічна та правова політика української влади перших місяців війни з російським агресором виявила численні економіко-правові коливання та відсутність прогнозованого вектору розвитку з урахуванням усіх тягот війни. Якщо аналізувати відповідні кроки політичного керівництва, то по крупицям можна виділити кроки у бік побудови воєнної економіки. Значною мірою непристосованим для цих завдань виявився і Закон України «Про режим воєнного стану» [17, с. 828]. На думку О. Р. Зельдіної саме «особливості організації та здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану не повною мірою розроблені чинним законодавством України і вимагають доопрацювання з метою забезпечення взаємодії всіх ланок даної юридичної конструкції» [18, с. 9]. Представляється за доцільне визначити правові засади інвестування в корпоративні права, у тому числі й щодо спільного його характеру, в умовах воєнного стану та закріпити практично-дійові і зрозуміли їх процедурні аспекти, завдяки яким інвестиції будуть направлені, у тому числі, на відновлення та стійку платоспроможність різноманітних економіко-господарських структур.

Висновки. Спільне інвестування в корпоративні права представляє собою вид господарювання, за яким два або більше інвесторів на засадах рівності і добровільності приймають рішення щодо практичної реалізації інвестицій шляхом придбання та/або виникнення корпоративних прав.

[8] Правове забезпечення адаптації інвестиційної моделі розвитку економіки України та ринків фінансових послуг до права Європейського Союзу : монографія / [С. В. Глібко, Н. М. Внукова, О. О. Дмитрик та ін.] ; за ред. С. В. Глібка, Н.М. Внукової, О.О. Дмитрик. Харків : Право, 2017. 400 с.

Зазначена діяльність різниться в залежності від об'єкту інвестування – майнового та/або немайнового характеру; суб'єкта – інвестування в статутні капітали акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, інвестиційних фондів, господарських об'єднань; кількості інвесторів – двох або багаточисельна. Задля досягнення практично-позитивної мети спільного інвестування в корпоративні права вважається за доцільне визначити в Законі України «Про інвестиційну діяльність» принцип інвестиційної діяльності як то поєднання інтересів інвесторів у капіталовкладеннях через створення оптимальної організаційної форми опосередкування таких капіталовкладень.

В Законі України «Про режим інвестиційного господарювання» визначити можливість заснування і створення змішаних організаційно-правових форм юридичних осіб – спеціалізованих фондів, як правило, фінансового характеру, задля реалізації різноманітних інвестиційних проектів через володіння корпоративними правами, у тому числі й на спільних засадах. Також, слід нормативно визначити засади інвестування в корпоративні права, у тому числі й щодо спільного його характеру, в умовах воєнного стану та закріпити практично-дійові і зрозуміли їх процедурні аспекти, завдяки яким інвестиції будуть направлені, у тому числі, на відновлення та стійку платоспроможність різноманітних економіко-господарських структур.

Список використаних джерел:

1. Денисенко М.П. Основи інвестиційної діяльності : підручник. К. : Алерта, 2003. 338 с.
2. Регламент Європейського парламенту і ради (ЄС) № 596/2014 від 16 квітня 2014 року про зловживання на ринку (Регламент про зловживання на ринку) і скасування Директиви Європейського Парламенту і Ради 2003/6/ЄС та директив Комісії 2003/124/ЄС, 2003/125/ЄС та 2004/72/ЄС. URL : https://zakon.rada.gov.ua/ (дата звернення: 26.08.2023).
3. Крупа Л.В. Інвестиційне право : навч. посіб. у схемах і табл. Харків : Право, 2021. 58 с.
4. Резнікова В.В., Пацурія Н.Б. Спільна господарська діяльність в Україні: економіко-правовий аспект. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 12. С. 125–135.
5. Постанова Верховного Суду від 13 листопада 2018 року у справі № 910/605/18. URL: http://reyestr.court.gov.ua/Review (дата звернення: 26.08.2023).
6. Удовиченко О.С. Функції установчого договору в господарських товариствах: автореф. дис… канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Х., 1995. 16 с.
7. Економічна енциклопедія. Б.Д. Гаврилишин, О.А. Устенко, А.С. Гальчинський та ін.; Відп. ред. С.В. Мочерний. К.: Академія, 2000. Т. 1. 864 с.
8. Див посилання 4.
9. Див посилання 4.
10. Чернадчук Д. В. Інвестиційне право України: навч. пос для вищ. навч закл. Суми. Університ. книга. 2009. 260 с.
11. Інвестиційне право: підручник. За загальною редакцією Ю. М. Жорнокуя. Харків «Право». 2015. 512 с.
12. Цивільне право України : підручник : у 2 кн. Кн. 2. [О. В. Дзера (кер. авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової]. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К. : Юрінком Інтер, 2004. 640 с.
13. Сущ О.П. Поняття правової категорії «корпоративне інвестування» та його відмінність від категорій «спільна діяльність» та «спільне інвестування». *Право і Безпека.* 2010. № 4. С. 225–230.
14. Господарське право: Підручник. Видання 3-е доповнене та перероблене / О.П. Подцерковний, В.Г. Олюха, О.О. Квасніцька та ін.; За ред. О.П. Подцерковного. Одеса: Фенікс, 2018. 616 с.
15. Янковська І. П. Особливості правового регулювання спільного інвестування на інтегрованому ринку цінних паперів ЄС. *Актуальні проблеми держави і права.* 2011. С. 577–583.
16. Правове забезпечення адаптації інвестиційної моделі розвитку економіки України та ринків фінансових послуг до права Європейського Союзу : монографія / [С. В. Глібко, Н. М. Внукова, О. О. Дмитрик та ін.] ; за ред. С. В. Глібка, Н.М. Внукової, О.О. Дмитрик. Харків : Право, 2017. 400 с.
17. Подцерковний О. П. Воєнна економіка: орієнтири господарсько-правового забезпечення. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2

т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 826–829.

18. Зельдіна О. Р. Теоретичні аспекти спеціального режиму господарювання: автореф. дис.. … д-ра юрид. наук: 12.00.04; НАН України, Інститут економіко-правових досліджень. Донецьк, 2007. 35 с.

Shestakova Yu. Regarding joint investment in corporate rights: economic and legal aspect

The article is devoted to the analytical and legal characteristics of joint investment in corporate rights, which arises in the event of a decision to make investments by two or more persons in the process of creating and/or operating any organizational form of a legal entity. The leading features of joint investment in corporate rights are an exclusively voluntary decision to implement the investment through the acquisition of corporate rights, the unity of economically beneficial interests of investors, etc.

Thanks to the research of subject-object factors, economic and legal support for joint investment in corporate rights has been proven. It was established that joint investment in corporate rights is characterized not only by the emergence of corporate rights, but also by other features, such as objects, subjects, purpose, etc.

It is through joint investment in corporate rights that a high level of investment in the national economy is achieved, which allows combining the interests of investors in capital investments and the organizational form of mediation of such capital investments.

It was concluded that joint investment in corporate rights is a type of business, according to which two or more investors, on the basis of equality and voluntariness, make decisions regarding the practical implementation of investments through the acquisition and/or emergence of corporate rights.

The specified activity varies depending on the object of investment - property and/or non-property; subject – investing in the authorized capital of a joint-stock company, a limited liability company, investment funds, business associations; number of investors - two or multiple.

Key words: *joint investment, corporate rights, legal entity, capital accumulation, investment funds, joint investment institutes.*